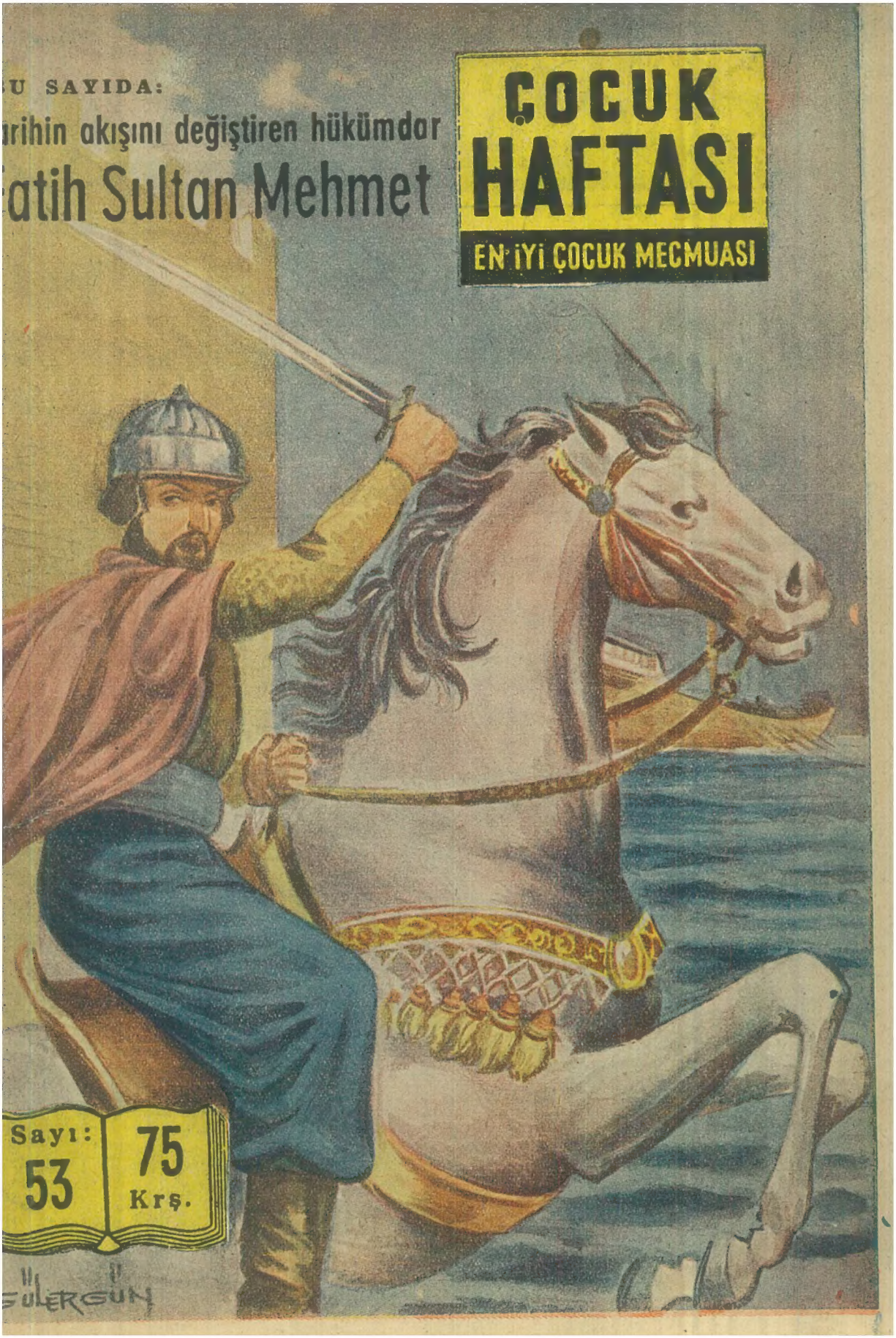
U SAYIDA:
arihin akışını değiştiren hükümdar
Fatih Sultan Mehmet
ÇOCUK
HAFTASI
EN İYİ ÇOCUK MECMUASI
Sayı:
53
75
Krş.
GÜLERGÜN

HIZIR

MUMYALAR ülkesinde

Yazan: H.F. VEREL Çizen: YILMAZ KARACA

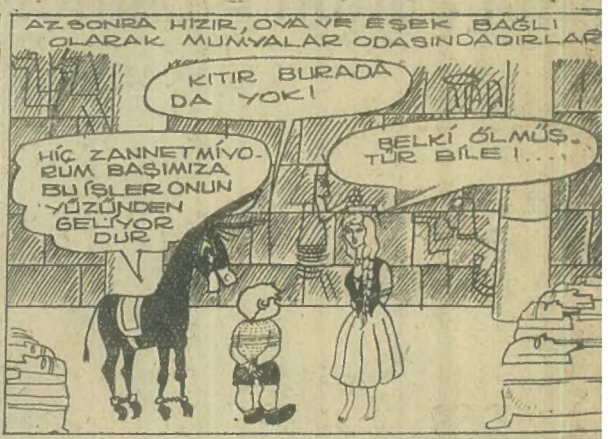

Tarihin akışını değiştiren hükümdar

Fatih Sultan Mehmet

Istanbulu bundan 506 yıl evvel, 1453 te fethetmişti

(Yazısı 8. sayfada)

TARİHİ BÜYÜK TÜRK ROMANI

Dağ Başını Duman Almış

YAZAN:
OĞUZ ÖZDEŞ

TEFRİKA : — 12 —

Kudret:

— Kezban, sen bizden yüz metre önden yürümelisin, dedi. Köyden bir insan ilk defa sana rastlarsa, daha iyi olur. Harp zamanında yabancı yüzler, insanlarda kuşku uyandırır.

Kezban hiç tereddüt etmeden:

— Emredersiniz yüzbaşım! dedi.

— Bir tehlike sezersen parolayı unutma.

— Unutmam yüzbaşım. «Dağ başını duman almış.»

Kezban hızlı hızlı yürüyerek kendilerinden yüz metre uzaklaştı.

— Yaman bir kız, diye kendi kendine söylendi. Allah tam zamanında karşımıza çıkardı.

Orhan, Kudret'in gözlerine mânalı mânalı baktı.

— Tanrı onu felâketten korusun.

Kudret, gözlerini, kırmızılığı gittikçe kaybolmakta olan ufka dikerek tok bir sesle cevap verdi:

— Tanrı Türk'ü korusun!

.....

Canveren köyüne gelinceye kadar, en ufak bir aksilik bile olmamış, tek bir insana bile rastlamamışlardı.

Çeşme başına gelince Kezban'ı takip eden üç arkadaş durdular.

Kudret:

— Kezban haber getirinceye kadar burada bekliyelim, dedi. Bizi görenlerin dikkatini çekmemek için de çeşmeden su içiyor gibi yapalım.

Fethi Çavuş atıldı.

— Gibisi ne kelime yüzbaşım. Susuzluktan ağzım kurudu.

— O halde yanaş bakalım!

Fethi hemen çeşmeye ağzını dayıyarak kana kana su içti. Onu Orhan takip etti. En sonra da Kudret yanaştı.

Kudret çeşmeden ağzını çekerken:

— Hakikaten Canveren köy, diye mırıldandı. Suyu bile insana can katıyor.

Bu sırada, uzaktan Kezban gözüktü. Eliyle gelmelerini işaret ediyordu.

Üç arkadaş, Kezban'ı takip ettiler. Ortalık iyice kararmış olduğu için, köyün evleri güçlükle seçiliyordu.

Nihayet Kezban bir evin önünde durdu. Üç arkadaş adımlarını sıklaştırdılar. Az sonra Kezban'ın girdiği eve daldılar.

Kapıyı kapatınca Kezban, Kudret'e sordu:

— Sizi kimse görmedi ya?

— Allaha şükürler olsun!

— Ninem içerde, sizi bekliyor.

— Başka kimse yok ya?

— Hayır!

Kezban'ın ninesi, altmışlık bir ihtiyardı. İyice beyazlanmış olan saçlarının kapladığı yüzünün nurlu bir hali vardı. Üç erkeği, güler yüzle karşılayıp, sedirde yer gösterdi. Herbirinin ayrı ayrı hatırını sorduktan sonra:

— Karnınız herhalde acıkmıştır, dedi. Tarhana çorbasını sever misiniz?

Fethi atıldı:

— Sevmek de lâf mı anne? Bayılırız?

— Size arkasından bir de

Dört arkadaş «Dağ başını duman almış...» şarkısını söyliyerek yola koyuldular...

kavurma yaparım... Onun arkasından da bir ayran...

Kudret:

— Değme keyfine, diye sözü tamamladı.

Odanın içinde bir gülüşme oldu. Kezban'ın ninesi:

— İlâhi evlâtlarım, çok yaşayın, dedi. Sizin gibi yiğitlere ikram edilecek yemek bunlar mı olmalıydı? Ne yaparsınız ki işgal altındayız... Elimizdeki avucumuzdaki yiyecekleri de düşmanlar zorla alıyorlar... Tarhana ile kavurmayı ahırda saklamamış olsaydım, benim gibi sizler de aç kalacaktınız...

Bu sırada, kapının hızlı hızlı çalındığı işitildi. Biraz evvelki kahkahalar birden kesilmiş, köy evini derin bir sessizlik kaplamıştı.

İhtiyar nine:

— Hiç sesinizi çıkarmayın ve hemen ahıra inin, dedi. Ben gidip kapıya bakarım.

Kudret:

— İyi ama, ahıra nereden gideceğiz? diye sordu.

Kezban atıldı:

— Üzerine bastığın yer bir kapakla açılır. Haydi, acele edin...

Kezban hemen yerdeki kilimi kaldırarak, taban tahtasına çakılmış halkayı yukarı çekti. Hakikaten aşağıya bir delik açılmıştı. Üç arkadaş bir ahmlede kendilerini ahırda bulmuşlardı.

Üstlerinden kapak kapanırken, kapı yeniden hızlı hızlı çalındı.

İhtiyar nine:

— Acelen ne? Patladın mı? diye söylenerek kapıya gitti.

Halbuki gelenin bir yabancı olduğunu o da tahmin etmişti. Bu saatte kapıyı böyle acı acı çalan herhalde bir dost olamazdı.

Kapıyı açınca iki Yunan askeriyle karşılaştı.

İri, uzun boylu olanı bozuk bir Türkçe ile:

— Evini arıyacağız, diye homurdandı.

İhtiyar nine şaşalamış gibi bir rol yaptı:

— Sebep ne oğlum?

Yunanlı asker bozuk bir Türkçe ile cevap verdi:

— Nöbetçi görmüş buraya girerken yabancı...

— Biraz evvel torunum İzmir'den geldi. Herhalde onu görmüş olacak.

— Başka?

— Başka kimse yok...

Yunan askeri, nineyi iteliyerek içeri girmesiyle, odada Kezban'la karşılaşması bir oldu. Kezban güler yüzle:

— Birşey mi istediniz? diye sordu.

Kısa boylu, tıknazca olan Yunan askeri:

— İşte bu! diye yüksek sesle konuştu... Biraz gerisinden de üç erkek geliyordu.

— Ben eve yalnız girdim. Başkalarından haberim yok!

İki Yunanlı da cevap vermeden odaya girdiler. Sönük lâmbanın aydınlattığı duvarlara düşen gölgeleri, korkak hayaller gibi titreşiyordu.

(Devamı gelecek sayıda)

KELEBEK

Gündüz kelebekleri ile pervane dediğimiz gece kelebekleri, böceklerin hemen en güzelidirler. İkisinin de kanatları pullarla örtülüdür. Bu kanatlar dört tanedir. Pulları gözle görünmeyecek kadar küçüktür. Fakat pertavsızla büyütülünce bunların kiremit gibi birbirinin üzerine dizildikleri görülür. Güneşte uçarken seve seve seyrettiğimiz renkleri bu pullardan ileri gelir.

Kelebeklerin vücutları incedir. Kanatlarının da sadece bir tarafları güzel renklidir. İç tarafları renkli değildir. Bu iç taraflar çokluk üzerine kondukları ağaçların rengindedir. Bu da kelebeği diğer böceklerin hücumlarından korumağa yarar. Kelebekler bir yere konup da dinleneceği zaman derhal kanatlarını dimdik yukarıya kaldırır. Renkli taraflarını kapar. Böylece uzaktan pek farkedilmez. Uçarken de kuşlardan korunabilmek için dümdüz uçmaz. Havada zikzaklar yapar.

ÇEKİRGE

Bir insan kendi boyuna göre bir çekirge kadar sıçrayabilseydi, Taksim'deki apartmanların tepesine kolayca çıkabilirdi. On, oniki sıçrayışta da Fatih'ten Karaköy'e kadar bir yol katedebilirdi. Eğer insan onun kadar yemek yiyebilseydi, dünyada insanlara yetecek şey bulunamazdı. Tarlalarda her önüne geleni yiyip süpüren çekirge bu sebepten çok zararlıdır.

Çekirgenin bir de yeşil cinsi vardır. Bunlar yaprakların ve otların arasında dolaşırlar. Renkleri etraflarındaki otların rengine uyduğu için pek farkedilemez.

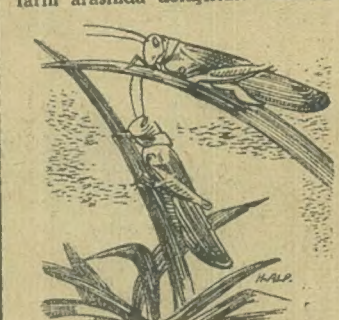

Çekirgenin de dört kanadı vardır. Sıçrarken arka kanatlarından yardım görür. Bir yere konduğu zaman bu kanatlarını kapar. Ön kanatları küçüktür ve kendisine sadece bir örtü vazifesini görür.

Çekirgenin başının altında pek kuvvetli bir çenesi vardır. Bununla yakaladığı yaprak ve sapları çeker koparır. Çekirge kızdığı zaman esmer renkte bir su tükürür. Tarlalarda gördüğümüz çekirgenin dört misli büyüklüğünde olanları vardır. Bunlar korkunç ve tehlikeli hayvanlardır. Bu büyük çekirgeler Asya ve Afrika'da yaşar. Bu çekirgelerin bazan milyarlarcası bir araya gelip memleketleri basarlar. Güneşin ışığını kapıyacak kadar koyu bir bulut halinde gelir ve birden tarlalara konarlar. Onlar gelmeden evvel yemyeşil olan tarlalar, onlar gittikten sonra yangın yerine döner. Bazan denizdeki gemilere, insanlara hücum ettikleri de görülmüştür.

Öğretmeniniz diyor ki

Hep, O Konuşma

YAZAN: SADIK ÖVET

GÖRÜNMEYEN adamı bilir misiniz? Geçen gün, yüksek sesle, endişe ile konuşan iki arkadaşınız, bana hatırlattı. Görünmeyen adamın kim olduğunu, neler yaptığını size de anlatayım.

Adamın birisi, cisimleri görünmez hale sokmak için çalışıyor, ilâçlarla uğraşıyor. Bavı cisimleri hattâ bir kediyi de saydam hale getiriyor. Bu denemelerden sonra insanların da görünemiyeceğini düşünerek, bulduğu formülü kendisine uyguluyor ve görünmez hale geliyor. Bu adam yüzünü sararak ve gözlük taakrak, eldiven giyerek bir otele gidip kalıyor. Fakat gittiği yerde herkes bunun sarılı yüzünden, daima eldivenli ellerinden, kara gözlükler arkasındaki kuyu gibi derin bakışlarından, tuhaf hareketlerinden huylanıyorlar. Birgün otelin sahibi, bu adamın kaldığı odaya kapısını vurmadan giriyor .O sırada görünmeyen adam yatmak üzere soyunuyormuş. Otelci bir bakıyor ki, ceket bir tarafa, gömlek bir tarafa, arkasından çoraplar havada kuş gibi uçuşuyorlar. Otelci şaşkınlık içinde geri çekiliyor. Bu olayı herkese anlatarak karakola gidiyor. Polis geliyor, odaya giriyorlar, araştırıyorlar. Bu sırada görünmeyen adamın eşyaları yanmaya başlıyor. Kimisi yediği yumruktan, kimisi tekmeden yerlere yuvarlanıyorlar. Tabii görünmeyen adamı yakalamak mümkün olamıyor. Görünmeyen adamın bu hırçın hareketleri devam ediyor. Bir gün polisler tarafından yaralanıyor, herkes peşine düşüyor. Görünmeyen adam yaralı bir durumda eski doktor bir arkadaşına gitmeğe karar veriyor. Doktor evinde çalışırken yerde kan izleri görüyor, merak içinde kalıyor. Görünmeyen adam boşluk içinde arkadaşına sesleniyor, eski günleri hatırlatarak kendini tanıtıyor ve başından geçenleri anlatıyor. Yaralarını sardırıyor ve uykuya dalıyor. Görünmeyen adamın yaptıklarını ve arandığını bilen doktor, arkadaşı olduğu halde, polise haber vermeğe gidiyor. Eve döndüğü zaman, görünmeyen adama ait hiçibr işaret bulamıyor, hiçbir ses işitmiyor. Bu sırada kapı altından bir kâğıt odaya sokuluyor. Hemen alıyor, şu satırları okuyor: «Sen beni karakola haber verdin, bana ihanet ettin, senden intiakm alacağım,» Doktor ne yapacağını şaşırmış halde iken polisler geliyor, gene kan izlerini görerek, bu izlerin arkasına düşüyorlar. İzlerin bittiği ve kanın aktığı yere gelince tabancalarını çekerek, görünmeyen adamın daha fazla fenalık yapmaması için hayatına son veriyorlar.

Bana görünmeyen adamı hatırlatan son günlerde işittiklerim oldu. Birkaç gün sonra gireceğiniz imtihanlardan dolayı hemen hemen birçok arkadaşlarınız, şimdiden heyecan içinde bulunuyorlar. Okulda, evde, sokakta hep imtihan konuşuluyor, düşünülüyor. İki gün evvel yolda giderken, telâşlı görünen arkadaşlarınızın bu konu üzerinde yüksek sesle dertleştiklerini duydum. Birisi:

— A! Kardeş, diyordu. Pazartesiye imtihana giriyoruz. Birinci gün Tarih _ Coğrafya, Yurttaşlık Bilgisinden olacağız.

Öteki:

— Sahi, şu tarih olaylarının tarihlerini iyice ezberleyemedim, onlara çalışırsam korkmam.

— Ya matematikten ne yapacağız, şekillerin hacimlerini biliyor musun?

İlk konuşan, işi daha meraklı hale getirdi.

— Kardeş aklımdan ne geçiyor? Görünmeyen adam gibi olsak, öğretmenlerin bize ne soracaklarını anlamak için imtihan odasına girsek, verdikleri notları usulca gidip görsek, istediğimiz gibi düzeltsek.

Gülüşerek uzaklaştılar. Doğrusu ben de güldüm.

Evvelki gün bir sokaktan geçiyordum. Birkaç çocuk yol üzerinde oynuyorlardı. Pencereden bir kadın sesi yükseldi:

— Evlâdım, pazartesiye imtihana gireceksin, hâlâ oyundasın, eve gel biraz çalış, diye herkesin işiteceği şekilde sesleniyordu.

Dün bir öğretmen arkadaşımı görmek üzere okuluna gittim. Teneffüs zili çaldığı halde, dersten çıkmadı, bekledim. Biraz sonra geldi:

— Yılın sonu oldu, dersleri bitiremedin galiba, dedim.

— Bitirdim, dedi. Fakat çocukları imtihana hazırlıyorum.

Okuldan çıktım, otobüse bindim. Tesadüf bir ahbabımla yanyana oturdum. Şuradan buradan konuştuk, çocuğunu sordum.

— Sorma, dedi. Dün gece bizi korkuttu. Rüyada imtihan olurken görmüş. Bizi uyandırdı. Telâşlandık. Velhasıl nereye gitsek, kiminle konuşsak hep imtihan! Hani, kendilerini görünmeyen adam gibi olmalarını isteyen arkadaşlarınıza hak vereceğimiz geliyor. Soruları öğrenip, numaraları düzeltmekle şu işten kurtulunsa.

Fakat çocuklar, hiç korktuğunuz gibi değil, göreceksiniz. Bu heyecanlar, birinci gün ve birinci soruya kadar sürecek. Ondan sonra okadar kolay ki. Eğer çalıştı iseniz:

— İmtihan da bu mu imiş? diyeceksiniz.

Görünmeyen arkadaşlarınız imtihana hazırlanıyor

BİLGİNİZİ YOKLAYINIZ..

HAZIRLAYAN: SADIK ÖVET

..... haritası

Yunanistan'ın başşehri ..... **dır.**

Sofya — Atina — Bükreş

Yunanistan ..... **idare edilir.**

Cumhuriyetle — Krallıkla

Yunanlılar ..... **uğraşır.**

Çiftçilikle, balıkçılıkla, gemicilikle

Demokrat Parti iktidarı .... **yılında ele aldı.**

1946 — 1949 — 1950

Celâl Bayar ..... **yılında Reisicumhur oldu.**

Harita ..... haritasıdır.

Bulgaristan'ın başşehri ..... **dır.**

Bulgaristan'ın ..... **denizinde kıyıları vardır.**

Ege, Akdeniz, Karadeniz

Bu şehirler içinde hangileri Bulgaristan'ındır?

Varna, Selânik, Pire, Burgaz, Ruscuk, Üsküp

Pastör

Koh

İbni Sina

Kuduz aşısını ..... bulmuştur.
Çiçek aşısını ..... bulmuştur.
Verem basilini ..... bulmuştur.
Büyük ve küçük kan dolaşımı hakkında ilk bilgiyi evren ..... dır.

Boş yerleri doldurunuz:

Türk Gençliği, birinci vazifen Türk ..... korumaktır.
İlkokuldaki izcilere ..... denir.
19 Mayıs gününe ..... Bayramı denir.

İkinci Dünya Savaşından sonra neden barış yapılamadı?

Birçok devletler ortadan kalktığı için.
Sovyet Rusya her yerde kendi rejimini kabul ettirmek istediği için.
Almanya barışı kabul etmek istemediği için.
Amerika, Avrupa işlerine karışmak istemediği için.

Nüfus sıklığı neye göre ölçülür?

Dekametrekare — Kilometrekare — Santimetrekare

Türkiye'nin kalabalık yerleri nereleridir?

Akdeniz — Ege — Doğu Karadeniz — İç Anadolu

Türkiye'de nüfus yılda ortalama olarak ne kadar artar?

200 bin — 400 bin — 500 bin

Türkiye'nin nüfusu komşularından hangilerinden az, hangilerinden çoktur?

Aşağıdaki cümlelerin doğrularına D, yanlışlarına Y koyunuz.

Irak'tan canlı hayvan alırız.
Türkiye'ye krom madeninden çok para girer.
Yabancı memleketlerden en çok kâğıt alırız.
Yabancı memleketlere çok tütün satarız.
En çok komşularımızla alış veriş yaparız.
Fransa bize şarap gönderir
Almanya'dan çok mal alırız.

Bulgaristan'ın kuzeyinden ... . **nehri geçer.**

Don, Volga, Tuna, Meriç

Bulgaristan'la alış verişimiz neden azdır? Doğru cümlelere X koyunuz.

Bizimle iyi geçinmedikleri için.
Malları pahalı olduğundan.
Bizde yetişen ürünler onlarda da çıktığından.
Aramızda mal taşıyacak yol olmadığından.

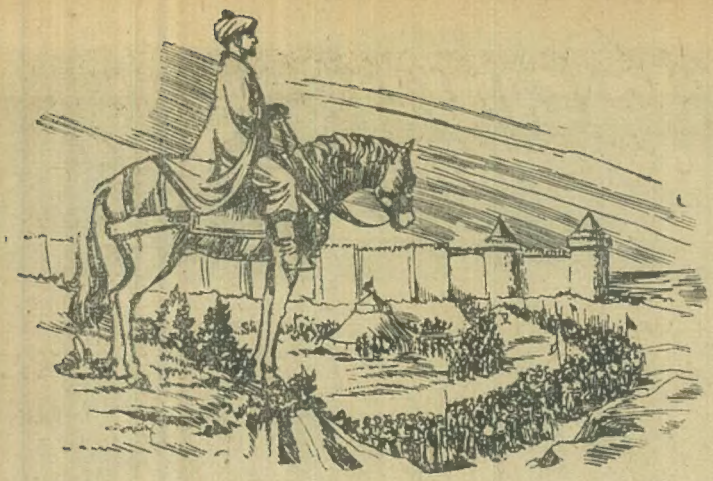

Tarihin Akışını Değiştiren Hükümdar

FATİH SULTAN MEHMET

1451 YILININ Şubat ayının yüzünü kamçılada bir gündü. İnsanın yüzünü kamçılayan bir rüzgâr esiyordu. Yer, gecenin ayazını çekmiş, don tutmuştu. Nallarından kıvılcımlar çıkan bir atlı grupu, Manisa şehrinin kapısından çıkmışlar, sınırsız görünen ovanın içinde dolu dizgin yol alıyorlardı...

En önde, orta boylu, kalınca kemikli, geniş omuzlu, gövdeli, kaşları önden, şakaklarına doğru kavislenen, teni beyaz, fakat yanaklarına doğru ateşli bir al vurulmuş, saçı sakalı siyah ve kıvırcık, boynu kısa, öne doğru eyik, gözleri pırıl pırıl, ağzı küçük, burnu şahin gagasına benzeyen henüz 21 yaşlarında bir yiğit vardı.

Daha bir gece evvel Manisa valisi idi. Fakat ikindi üzeri, Edirne'den at çatlatarak gelen tatar haberciden, babası Sultan Murad'ın öldüğünü, şimdi taht sırasının kendisine geldiğini öğrenmiş bulunuyordu.

Böyle bir kere daha, 1444 de de bir çağrı olmuş, fakat o zaman babası, kendi isteği ile tahttan çekilmişti.

O sırada yaşı 14'dü. Bu kadar küçük yaşta bir kimsenin tahta çıkmasını fırsat bilen Haçlılar ordusu, Osmanlı sınırlarını aşınca, o, babasına şöyle bir mektup gönderdi:

«... Düşmana karşı durmak gerek. Hükümdar siz iseniz buyurun makamınıza. Hükümdar biz isek, emrimiz üzere, ordularımızın başına geçin!...»

2. Murad bu isteğe uymuş ve tekrar Manisa'dan avdet ederek, Osmanlı ordularının başına geçmiş, düşmanı «Varna» da yenmişti.

Ama bu defa öyle değildi. Babası ölmüş, o da, tam çağında ve tavında tahta geçmek için dâvet almıştı.

Şimdi onu Âli Osman tahtına çıkma nöbeti kendisine gelmişti. Bu şubat gününün ayazında, iki kanat takmış gibi tahtı teslim almaya gidiyordu.

Bu at onu Edirne'ye götürünce, hemen emir ve kumandayı ele alacak. İlkin İstanbul surlarının yanından ve Bizanslılar gözleri önünde bir kısım kuvvetleri ile geçip, Boğaziçi boydan boya gezecek. Daha sonra, Rumelihisarı dediğimiz yerde atından inip, veziri Çandarlı Halil Paşaya:

— Tez buraya güzelce bir hisar bina et... emrini verecek.

Kendisi ve vezirleri bile taş taşıyarak 3 ay gibi kısa bir zamanda «Güzelce Hisar» ı bitirecek.

Yine bir nisan sabahı onu Edirne'de göreceğiz. O devrin en büyük toplarını döktürmüş, ordusunu hazırlamış, Bizans'a doğru yola çıkmıştı.

1453 yılının 6 Nisanında, o zamanki Bizans'ın başşehri olan şimdiki İstanbul'un kapıları ve surları karşısında harp vaziyetini alacak.

Tam 54 gün geceli gündüzlü kıyasıya bir savaştan sonra 1453 yılının 29 Mayıs sabahında şehre «Fatih» olarak girecektir.

Daha nice harpler yapacak ve 200'e yakın şehri ve daha nice ülkeleri ata' mülküne kattıktan sonra, 1481 yılında yeni bir savaşa giderken, Gebze'de ordugâh içinde ebediyete göçecek,

İşte bindiği at, onu Edirne'ye, bu tarih destanını yazsın diye götürüyordu.

T. ETİNGÜ

Dil uzatılan yere el uzatılmaz

DİL UZATMAK, güzel Türkçemizdeki güzel bir deyimdir. «Dil uzatmak» yakışıksız sözler sarfetmek anlamına gelir. Dil uzatmak, «dil ile satışmak» demektir.

Bir insanın yüzüne karşı veya gıyabında, yani arkasından, o bulunmadığı bir yerde hasımca, yakışıksız sözler söylenirse arada dostluk kalmaz. Evvelce de söyledim. «Kılıç yarası unutulur, dil yarası unutulmaz» yani şifa bulmaz, iyi olmaz.

Hal böyle iken, dilini rastgele kötüye kullandıktan, aleyhinde bulunduktan sonra ayni kimseye, arada hiçbir şey olmamış gibi el uzatmayı atalarımız uygunsuz görmüşlerdir. Gerçi kırgınlık, kin gütmek doğru değildir. Olanları unutmağa çalışıp barışmak iyidir. Fakat en iyisi dil uzatmamaktır. Atalarımız «Bakılacak yüze tükürülmez!» derlerdi. Şimdi o eski ahlâk pek görünmüyor.

Bu Atalar-sözü'nün diğer bir anlamı da: Beğenmediğini söylediğin, kötülediğin bir mal, bir nesne olabilir. O nesneyi, yani o şeyi yerdikten, kötüledikten sonra artık ona el uzatamazsın, onu isteyemezsin, demektir.

Ay Alioğlu

GÜZEL BİR HİKÂYE

KRAL'IN ARMAĞANI

Yazan: Oğuz ÖZDEŞ

Bir vakitler, Arap ülkelerinin birinde, tembel ve huysuz bir kral vardı. Hayatında en fazla hoşlandığı şey, nargile ve türkü idi.

Kralın bir gün canı çok sıkılmıştı. Hemen vezirini yanına çağırdı.

— Bugün çok sıkıntıdayım. Bana, gönlümü açacak, güzel sesini doya doya dinleyebileceğim bir türkü bul. Şayet, sıkıntılarımı unutturabilirse yüz altın vereceğim, unutturamazsa yüz deynek iyyecek, dedi.

Vezir, kralın bu emri üzerine, tan ağarırken yola çıktı. Güneş kum tepelerinin gerilerinden henüz sıyrılırken, uzaklardan tatlı bir ses işitti. Hemen atını kamçıladı ve adama yetişti. Bu, köydeki düğüne şarkı söylemeye giden bir delikanlı idi.

Vezir:

— Ben kralın veziriyim... Kralın canı çok sıkılıyor. Sen sesinde, onun bu üzüntüsünü yok edebilecek güveni duyuyor musun? dedi.

Genç türkücü için, bu büyük bir fırsattı. Hiç düşünmeden:

— Ancak benim gibi bülbül söyliyebilir, diye cevap verdi.

Bu, vezirin de hoşuna gitmişti. Çünkü daha fazla yorulmadan istediği türkücüyü bulmuştu.

— Yalnız bir şartla, dedi. Kralın sana vereceği yüz altını yarı yarıya paylaşacağız. Razı mısın?

Genç türkücünün cebi boş, karnı açtı.

— Tabii vezir hazretleri, dedi. Benim gözüm toktur.

Vezir, genç türkücüyü atının arkasına aldı. Elli altın kazanacağını hatırladıkça, sevincinden eyrinde duramıyordu.

Kralın huzuruna kabul olundukları zaman, genç türkücünün karnı açlıktan zil çalıyordu. Hem açlığın, hem de heyecanın tesiriyle, kralın istediği gibi güzel ve yanık türkü söyliyemedi.

Türkü bitince kral sordu:

— Adın ne senin?

— Hasan!

— Güzel ve yanık söyliyemedin Hasan. Sesin pek hoşuma gitmedi. Yüz altın yerine, yüz deynek yiyeceksin.

Vezir, genç türkücüye kârlı işin bu türlü zararlı tarafını söylememişti.

İtiraz da edemedi. Olduğu yerde yapışmış kalmıştı sanki.

Biraz sonra içeriye cüsseli bir adam geldi ve delikanlının önüne geçerek:

— Yere diz çök! diye bağırdı.

Sonra, kralın yüz sopa emrini yerine getirmeğe başladı.

Genç türkücü elli sopa yiyince hemen ayağa kalktı ve krala doğru ilerliyerek:

— Kral hazretleri, dedi. Ben hisseme düşen elli sopayı yedim. Ellisi de vezirin hissesidir.

— Ne demek o?

— Veziriniz bana türkü söylemek şerefini bağışlarken alacağım yüz altını aramızda paylaşacağımızı söylemişti. Fakat talihime yüz sopa isabet etti. Altınları alsaydım, taksim edecektik. Mademki altın yerine sopa hakettim, bunları da taksim edelim. Geri kalan elli sopa vezirin hakkıdır.

Kral, vezirin bu hareketine çok kızmış, vezir de türkücünün sözleri karşısında kıpkırmızı olmuştu.

Kral:

— Alâ öyleyse, dedi. Sen kalk! Gerisini vezir yiyecek!

Vezir, hiç ummadığı bu vaziye karşısında şaşkına dönmüş ve yaptığına pişman olmuştu.

Kralın bu emri üzerine meydana doğru ilerledi ve elli sopayı yedi. Bu hal, kralın o kadar hoşuna gitmişti ki, hiçbir sıkıntısı kalmamış, eski neşesi yerine gelmişti.

Genç türkücüye bir kese altın verdi, bir kat da kadifeden işlemeli elbise armağan etti. Sonra:

— Seni sarayıma türkücü başı olarak alıyorum! dedi.

Veziri de, itimadını sarstığı ve hilekârlık yaptığı için sarayından uzaklaştırdı.

— Dayağın gerisini vezir yiyecek!

Temizlik

Bırakır olan temiz:
Her yerde nurdan bir iz.
Biz de temiz olalım,
Gönüllere dolalım!

Sever temiz insanı:
Nebilerin sultânı...
«O» ndan ibret alalım,
«Hak Yolu» nu bulalım!

Kalbimiz dolu iman,
Hem Türküz, hem Müslüman
Bize vergi temizlik,
Tertiplilik, titizlik!...

F. Cemal Oğuz ÖCAL

ÇOCUK HAFTASI

EN İYİ ÇOCUK MECMUASI

1959

Türkiye'de şimdiye kadar böyle bir yazlık hazırlanmadı

yazlığı

Birkaç haftaya kadar ÇIKIYOR!

- *Tarihten önceki hayvanlar*
- *Yeryüzü harikaları*
- *Spor Rekorları* (Sulhi Garan'ın yazısı)
- *Malezya Baskını* (45 sahife tam, renkli resimli bir roman)
- *Yaman İzcinin Maceraları*
- *Ansiklopedik bilgiler*
- *Simitçi Kız* (Kemalettin Tuğcunun tam bir romanı)
- *Meçhul dünyalarda 40 gün* (Meraklı ve heyecanlı roman)
- *Üç sınıf arkadaşı* (Sadık Övet'in yazısı)
- *Hikâyeler*
- *Eğlenceler*
- *Bilmeceler*
- *Deniz yaratıkları*
- *Güneş ve gezegenleri*
- *En yüksek, en büyük, en küçük,* v.s. v.s.

Az miktarda basıldığı, ikinci baskısı da yapılamıyacağı için bayilerinize şimdiden sipariş etmeyi ihmal etmeyiniz.

Baştanbaşa resimli yüzlerce mevzu

DÖRT TANE 6 RENKLİ TABLO

200 Sahife

Dünyalar Savaşı

MERİH'TEN DÜNYA'YA AHTAPOT'A BENZEYEN KORKUNÇ YARATIKLAR GELMİŞTİ. BUNLAR ORTALIĞI YAKIP YIKIYORLARDI. ROMANIMIZIN KAHRAMANI KARISİYLE BİRLİKTE AMCASININ KÖYÜNE KAÇIYORDU

17

53

TEHLİKELİ YERLERDEN [illegible] UZAKLAŞMIŞTIK..

DÖNÜP ARKAMA BAKTIM.....

MERİHLİLER O KORKUNÇ IŞIKLARİYLE ERİŞEBİLDİKLERİ HER YERİ YAKIP YIKMIŞLARDI....

BAŞIMIZA BİR KAZA GELMEDEN KARIMIN AMCASININ EVİNE VARDIK..

BİRAZ DİNLENDİKTEN SONRA TEKRAR HADİSE YERİNE DÖNMEĞE KARAR VERDİM. BİR YAZAR OLDUĞUM İÇİN OLAYI YAKINDAN İNCELEMEM LÂZIMDI..

GECE HAVA BOZDU... FIRTINA PATLAMAK ÜZEREYDİ.....

CIVARDA BİR KİLİSE ÇANI GECE YARISINI ÇALDI....

BİRDEN GECENİN KARANLIĞINI YARAN YEŞİL BİR IŞIK GÖRÜNDÜ. ARKASINDAN BİRAZ İLERİYE SİLİNDİR GİBİ BİR ŞEYİN DÜŞTÜĞÜNÜ GÖRDÜM..

...VE ARKASINDAN BİRDENBİRE FIRTINA PATLADI.. ÜRKEN HAYVANIM GEMİ AZIYA ALIP KOŞMAĞA BAŞLADI...

DİZGİNLERİ GEVŞETEREK ATIN ÇILGINCA KOŞMASINA MÜSAADE ETTİM.. YORULUNCA ONU DURDURABİLİRDİM...

O SIRADA ŞİDDETLİ BİR DE YAĞMUR BAŞLADI..

O ANDA GÖZLERİME İNANAMIYACAĞIM BİR ŞEY GÖRDÜM.....

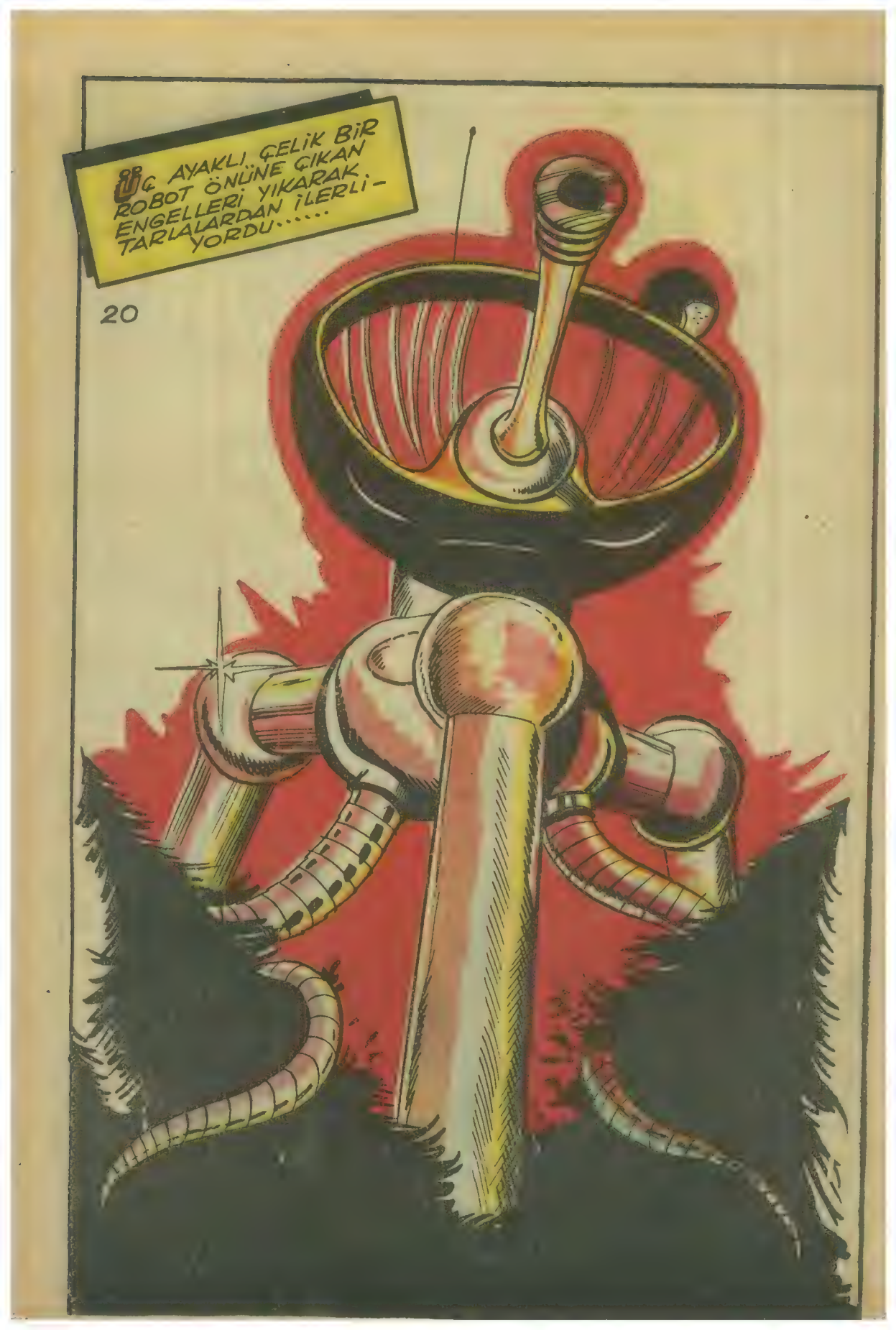
ÜÇ AYAKLI ÇELİK BİR ROBOT ÖNÜNE ÇIKAN ENGELLERİ YIKARAK TARLALARDAN İLERLİYORDU.....
20

BEN ŞAŞIRMIŞ ONA BAKARKEN BİR BAŞKA ROBOTUN DA AĞAÇLARI EZE EZE BANA DOĞRU GELDİĞİNİ GÖRDÜM..

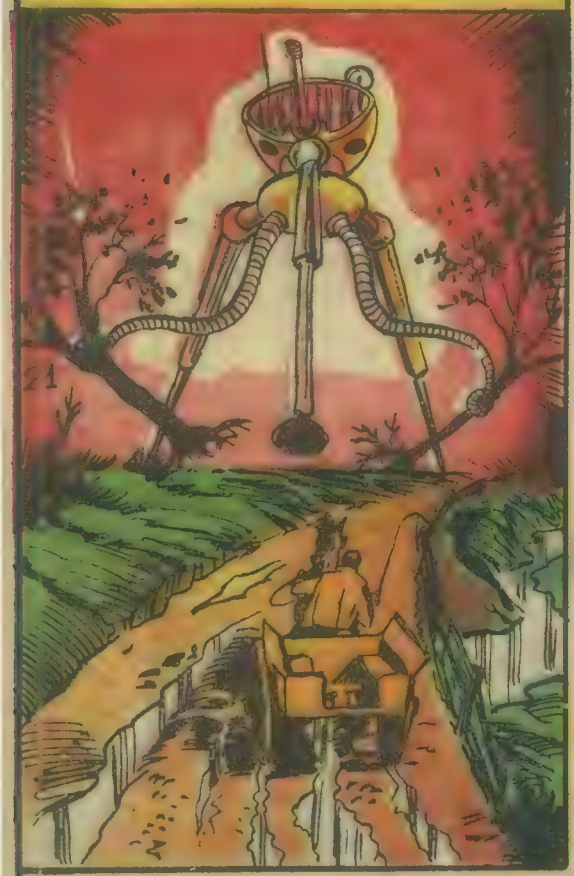

BİRDEN DİZGİNLERİ SAĞA ÇEKEREK ARABAYI, ATI VE KENDİMİ EZİLMEKTEN KURTARDIM. AMA BU HIZLI DÖNÜŞTE ARABA DA DEVRİLDİ...

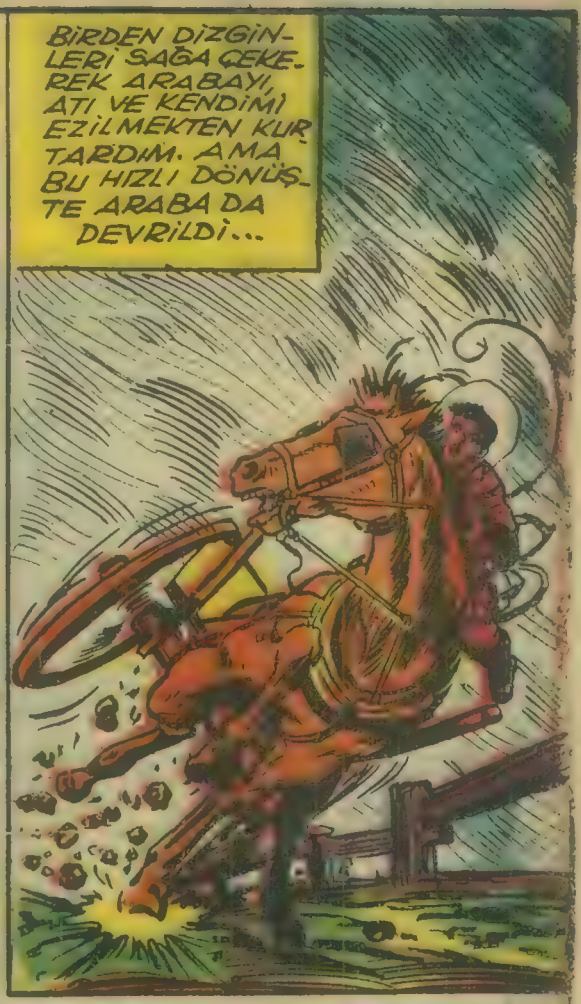

BEN DE ARABADAN FIRLIYARAK BİR SU BİRİKİNTİSİNİN İÇİNE YUVARLANDIM....

DERHAL OTLARIN ARASINA SAKLANDIM. KORKUNÇ ROBOT BENİ GEÇEREK GİTTİ...

BİRAZ İLERDE O ROBOT, DAHA EVVELCE GÖRDÜĞÜM ROBOTLA BİRLEŞTİ. YARIM SAAT KADAR ÖNCE DÜŞEN ÜÇÜNCÜ SİLİNDİRİN BAŞINA GİTTİLER..

ONLARA GÖRÜNMEDEN SAKLANA SAKLANA EVİME DÖNEBİLDİM....

BİRAZ DİNLENİP BİRŞEYLER YEDİKTEN SONRA ELBİSELERİMİ DEĞİŞTİRDİM. PENCEREDEN BAKTIĞIM ZAMAN O KORKUNÇ ROBOTLARDAN BİRİNİ GÖRDÜM...

BUNLAR MERİHLİLERİN SAVAŞ ARABALARİYDİ. İÇİNDE MERİHLİ YARATIKLAR VARDI.

23

TIPKI BİR TİLKİNİN VEYA BİR KÖPEĞİN ANLAMADAN, KORKARAK TRENE BAKIŞI GİBİ BEN DE BU ACAİP ROBOTA BAKIYORDUM.

O SIRADA BİR SES İŞİTTİM..

SAKLANACAK BİR YER ARIYORSAN İÇERİ GEL ARKADAŞ..

ASKERSİN GALİBA ? NELER OLDU, ANLAT BAKALIM...

HEPİMİZİ ÇİĞNEYİP GEÇTİLER--- AÇIKÇASI MAHVOLDUK !

BEN SABAH SAAT YEDİDE NÖBET ALMIŞTIM. O SIRADA MERİHLİLERİN ROBOTU DA DÖĞÜŞE HAZIRDI...

BİZ TOPLARIMIZI DOLDURMUŞ ATIŞA HAZIR BEKLİYORDUK Kİ MERİHLİLERİN ROBOTU BURNUNDAN ÜZERİMİZE DOĞRU YEŞİL BİR IŞIK GÖNDERDİ....

TOPUMUZ BİRDENBİRE BİRDENBİRE BERHAVA OLDU. CEPHANELER KENDİKENDİNE PATLAMAĞA, ASKERLER BAĞIRARAK HAVAYA UÇMAĞA BAŞLADI.....
24
DEVAMI GELECEK SAYIDA

Okuyucularımıza Açık Mektup!

ŞEREF KÖŞESİNİ Yeniden Açıyoruz!

1 — Bu yıl, ŞEREF KÖŞESİ'ne, ortaokulların 1, 2 ve 3. sınıflarında İFTİHAR LİSTESİ'ne girenlerin resimlerini, adlarını, soyadlarını ve okul adreslerini basmağa karar vermiş bulunuyoruz. Ortaokulun 1, 2 veya 3 üncü sınıflarında olup da, sınıfını İFTİHAR LİSTESİ'ne girmek suretiyle geçen okuyucularımız, durumlarını okul idaresine tasdik ettirerek resimleriyle birlikte bize yollamaları lâzımdır.

2 — Geçen sene ilkokulun 1, 2, 3, 4 ve 5 inci sınıflarından PEKİYİ derece ile geçmiş olan bütün okuyucularımızın resimlerini basmıştık. Bu yıl, sadece ilkokulun BEŞİNCİ sınıfını PEKİYİ derece ile geçen, yani ilkokulu PEKİYİ ile bitiren okuyucularımızın resimleri ve adlarıyla okul adreslerini neşredebileceğiz.

3 — İlkokulun 1, 2, 3 ve 4 üncü sınıflarından bu sene PEKİYİ derece ile geçen okuyucularımızın SADECE adlarını ve okul adreslerini neşredeceğiz. Bunun için ilkokulun 1-4 üncü sınıflarını bu sene PEKİYİ derece ile geçmiş olan okuyucularımız bize RESİMLERİNİ YOLLAMAYIP sadece adlarını ve okul adreslerini bildirmelidirler.

4 — Geçen yıl olduğu gibi bu yıl da okuyucularımız sınıflarını PEKİYİ ile geçmiş olduklarını okul idarelerinden alacakları birer belge ile bize ispat etmeleri şarttır. Okul idarelerince tasdik edilmeyen mektuplar veya belgeler muteber addedilmiyecek ve mecmuamızda neşredilmiyecektir.

5 — Okuyucularımızın bu şartları dikkatle okuyarak, ortaokulun 1, 2 ve 3. sınıflarında olup da bu sene iftihar listesine girenlerin, resimleriyle adlarını ve adreslerini okul idarelerinin tasdikinden geçirerek bize bildirmeleri, ilkokulun sadece 5 inci sınıfından PEKİYİ derece ile geçenlerin aynı şekilde resimlerini ve adreslerini bize tasdikli olarak yollamaları lâzımdır. İlkokulun 1 ilâ 4 üncü sınıfında olup da sınıflarını PEKİYİ derece ile geçenler bize sadece adlarıyla, okul adreslerini yine tasdikli olarak göndereceklerdir.

Koku alma ile tad alma duygularının arasındaki fark nedir?

Koku alma duygusu, hususî hücrelerden ve sinir uçlarından meydana gelmiş on kuruş büyüklüğünde iki yastıkta toplanmıştır. Bunlar, iki yanda burunun tepesine yakın bir mevkidedirler. Tadını aldığımız şeylerin su içinde erimiş olmaları lâzımdır. Dilimiz kuruyunca, üzerindeki hiçbir şeyin tadını alamayız; tâ ki hücrelerin salıverdiği mayi bu maddenin bir kısmını eritinceye kadar. Koku alma duygusunda, tabahhur ederek havanın içinde dağılan maddeler, hassas hücrelerden ibaret yastıklara çarpınca tanınırlar. Koku alma duygumuz muhtemelen en nazik duygumuzdur.

Ekşi tadlar neden ekseriya insana hoş gelmezler?

Bu da atalarımızdan bize intikal eden bir duygu olsa gerek. Alimlere bakılırsa, milyonlarca yıl evvel, insanoğlunun ataları, ağaçların üzerinde yaşar ve meyvalarla beslenirlerdi. Olmuş meyvalar şeker ihtiva ederler ve yenilişleri hoştur. Diğer taraftan yenilmelri aynı zavalar terkiplerinde asit ihtiva ederler. Aradan uzun devirler geçmiş, lâkin böyle asitlerin tamanda tehlikeli olan ham meydı insanların hafızasında yenilmemesi gereken birşey olarak kalmıştır.

Gıdaların lezzetini farklı olmasının sebebi nedir?

Herhangi bir gıdanın lezzeti, tat ve koku alma duykularının müşterek bir tesiridir. Dil deki tat tomurcuklarındaki sinir uçları, yalnız tatlı, ekşi, acı ve tuzludanibaret dört tat tanıyabilirler. Bu duyguların yerleri ayrıdır ve tecrübe ile nerede oldukları tâyin edilebilir. Tat adını verdiğimiz şeyle, gıdaları yerken uyarılan koku alma duygusunun büyük rolü vardır. Birçok gıdalar, süratle tebahhur ederek buruna giren yağlar ihtiva etmektedir. Fakat biz tad ve koku alma duygularının ayrı tesirlerini birleştirerek buna muhtelif gıdaların tadı adını vermekteyiz. Bu arada gıdanın yumuşaklığı, sıcaklığı ve bazı baharlar ile salçalardaki acı unsuru gibi hususiyetleri de unutmamamız gerekir.

HİSSİ ve ÖĞRETİCİ
ROMAN

Benim Babam

YAZAN: KEMALETTİN TUĞCU

— 16 —

Ben hıçkırarak önünden geçerken:

— Köpek, dedi. Aldın değil mi ağzının payını.

Doktor onu kolundan tuttu. Başımı kaldırdım:

— Unutmıyacağım bu acıyı, dedim.

Hiç sesini çıkartmadı artık. Yalnız ben giderken hemşire, doktor ve o arkamdan baktılar.

14

Benim için mektebe gitmekten başka çare kalmamıştı. Okumak, şu son seneyi de tamamlamak ve kendimle beraber büyükbabamı, teyzemi ve çocuğu kurtarmak lâzımdı.

On gün terkettiğim mektebe, hiçbir şey düşünmemeğe çalışarak tekrar devama başladım. Yeni açılmıştı okul. Üstüm, başım pek berbattı. Bir taraftan da iş arıyor ve sabahları gazete satmağa devim ediyordum. Fakat içimde bir mahzunluk, bir sıkıntı vardı.

Birgün müdürün odasına çağırdılar. Orada avukatı gördüm. Bana iyi muamele etti ve:

— Vedat Bey tarafından geliyorum, dedi. Beni telefonla hastahaneye çağırmış. Şimdi müdür beyefendiyle sizin yatılı bekâr yazılmanızı konuştuk. Hemen bu günlerde abşlıyacaksınız. Önce kışlık ihtiyaçlarınızı temin için bugün, birlikte çıkacağız.

Dişlerimin arasından:

— Bana yardımın lüzumu yok, dedim. Çalışırım, gazetemi satarım, gece işleri bulurum, fakirlik ayıp değil. Sadaka istemiyorum.

Avukat kaşlarını çattı:

— Bu Vedat Beyin arzusu. Benden haber bekliyor. Neticeyi hemen bu akşam kendilerine bildireceğim.

— Vedat Bey zenginse bunca fakir fukara var. Onlardan birine baksın. Benim ihtiyacım yok. Bana lâzım olan babamdı.

— Orhan Bey, daha makul olunuz. Hasta bir adam var karşınızda.

— Babamsa babamdır, değilse değil. Onu görmek için az hırpalanmadım. Az tokatlanmadım. Ama işte olmadı. İstemiyor.

— Bu sözlerin aynen kendisine söylenileceğini unutmayın!

— Ben içimden gelenleri söylüyorum. Benim babamsa oğlu olduğum için beni ister. Acılarımızı, sevinçlerimizi paylaşırız. Değilse hiçbir yardımını kabul edemem. Bugüne kadar aç, çıplak kaldım. Bundan sonra da kalırım. Sonra siz benim büyükbabama, teyzeme baktığımı da biliyorsunuz. Onların yaşamalarına yardım ediyorum. O acılı adamı, o zavallı teyzemi, o bir avuç şeker için boynuma sarılan, yolumu bekliyen kızcağızı terkedemem.

Avukat ayağa kalktı, bana elini uzattı:

— Sizi bugün tanımıyorum Orhan Bey, dedi. Siz sefalet içinde benliğini, şerefini, gurunu muhafaza etmesini bilen bir gençsiniz. Sizi tekrar görmeğe geleceğimi sanıyorum.

Aradan tam bir hafta geçti.

Dediği gibi avukat yine karşıma çıktı. Fakat bu defa gündüz değil, sine sine yağmur yağan yatsı vakti.

Yemekten henüz kalkmıştık. Çocuk uyumuştu. Teyzem artık giyilemiyecek hale gelen ceketimin dirseğine bir yama vuruyordu. Çocuk, sedirin üstünde uyumuştu. Ben yıpranmış kitaplarımın üzerinde ders hazırlıyordum.

Avukat bir otomobille gelmişti. Kapı acı acı çalındı. Sokak kapısını açtım. Bana:

— Orhan Bey, pederiniz hemen sizi görmek istiyor, dedi. Üzerinde pek asabi bir hal varmış. Doktor pek telâşlı.

Teyzemin elinden ceketimi aldım. Giyindim. Onbeş dakika sonra hastahanede idik. Odada iki doktor vardı. Her taraf eter kokuyordu. Vedat Bey'leri kıpkırmızı, yüzü bir kat daha erimiş, bitmişti artık. Dok-

Yıpranmış kitaplarımın üzerinde ders hazırlıyordum...

tor bana gizlice fısıldamıştı:

— Üzmemeğe, heyecanlandırmamağa çalışınız.

Babam herkesin odadan, hattâ dışarıdan da uzaklaşmasını istedi. Hiç hâli olmadığı halde dış kapıyı kilitledi.

— Şöyle buyurun, dedi.

Şezlongu işaret etmişti. Oturdum. Kendisi karyolasına iliştı. Kamburu daha fazla çıkıntılı gibiydi. Kemikleri pijamasının üstünden sayılabilirdi.

Söze başlamak için çok sıkıntı çekti. Sonra birden bağırdı:

— Bana annenizden bahsettiniz, dedi. Ben onun gözyaşlarına inanmamışım, öyle mi? Siz bütün hakikatleri biliyor musunuz?

— Büyük babamdan bin defa duydum, dedim. Sonra zavallı annemin size yazdığı son mektubu da okudum. O bendedir.

— Son mektup mu? Nasıl mektup o?

— Hem sizi, hem kendisini bir uçurumdan kurtarmak için yalvaran, gözyaşlarıyla yazılan bir mektup.

— Bu mektubu siz okudunuz mu?

— Evet, okudum.

— Bana yazılan bir mektup tekrar Mebrure Hanıma nasıl gitmiş?

— Annem sizinle kendi arasında başka insanların bulunduğunu, görüşmenize engel olduklarını biliyormuş, gerekirse mahkemeye göstermek için bu son mektubu kopyalı olarak yazmış.

— Garip şey.

Hasta adam bir zaman düşündükten sonra:

— Bu mektup evde mi? dedi.

— Evet, büyükbabamın her zaman okuduğu bir kitabın içinde.

— Bu mektubun içinde yazılı olanlardan birşeyler hatırlıyabilir misiniz?

— Belki yüz defa okudum. Ezberimdedir.

— Lûtfen bana tekrarlar mısınız?

Annemin mektubunu tekrarladım:

«Vedat Bey, sadece sizi düşünerek bu ayrılığı kabul ediyorum. Kalbim sizinle beraberdir. Çocuğumuzun üzerine yemin ederim ki size karşı duyduğum eş sevgisi her türlü yabancı sevginin üstündedir. Her zaman için beni yanınıza aldırmanızı bekliyeceğim. Benim sizi kurtarmak istediğim gibi siz de suçsuz olan karınızı kurtarınız. Beni bir sarhoşa, serseri ruhlu bir insana bırakmayınız. Ayaklarınızı öpeyim. Her zaman sizinle yaşamak isteyen karınız Mebrure...»

Vedat Bey yüzünü pencereye doğru çevirdi. Sırtını yastıklaratıklara dayamıştı. Gözleri kapalıydı. Sert bir yağmur karanlıkta cama vuruyor, rüzgâr bir uğultu halinde duyuluyordu.

Gece yeni başlamış olduğu halde cadde tenhalaşmıştı. Hastahanenin içindeki derin sessizliği ara sıra duyulan boğuk zil sesleri gideriyor, uzaklarda bir vapur düdüğü duyuluyordu.

(Devamı gelecek sayıda)

HER HAFTA BİR İLİMİZ

KASTAMONU

Kastamonu Bizanslılar zamanında kurulmuş eski bir şehrimizdir.

Kuzey Anadolu'da, denizden biraz içerde, deniz gibi geniş ormanlar arasında kurulmuş bir şehirdir. Deniz yüzünden 850 metre yükseklikte bir yaylâ üzerinde bulunur. Tepeler ve vâdiler arasında ağaçlar ortasında, güzel bir görünüşü vardır. Şehrin içinden bir çay akar. Kastamonu'nun suyu bu çaydan ve dağlardan indirilen sulardan alınır. Ormanlık bir bölgede bulunduğu için Kastamonu evlerinin çoğu tahtadan yapılmıştır. Eski sokakları dar ve kıvrım kıvrımdır. Çayın üzerine birçok köprüler kurulmuştur. Bu suyun iki yanı rıhtımdır.

Bu şehir Bizans İmparatorlarından Komnenos zamanında kurulmuş. Şehrin yüksek tepeleri üstünde hâlâ artıkları duran kale de o zaman yapılmış. Kastamonu kelimesinin de Komnenos kalesi demek olan Kastra Komneni'den kalmış olduğu söyleniyor. Fakat şehir halkı arasında Kastamonu'ya daha çok Kastambolu denir.

Fatih Sultan Mehmet, Kastamonu'yu kendi idaresindeki ülkeler arasına katmadan önce burada İsfendiyar Oğulları hüküm sürüyordu.

Kastamonu'nun Karadeniz'de iskelesi İnebolu'dur. Şehir İnebolu'ya 65 kilometrelik bir yolla bağlıdır.

1955 sayımına göre nüfusu 394.299, yüzölçümü 14.221 kilometrekaredir. Kastamonu aynı adı taşıyan ilin merkez ilçesidir. Bu ile bağlı diğer ilçeler şunlardır: Araç, Azdavay, Bozkurt, Çatalzeytin, Cide, Daday, Devrekâni, İnebolu, Küre, Taşköprü, Tosya.

BUNU DUYDUNUZ MU?

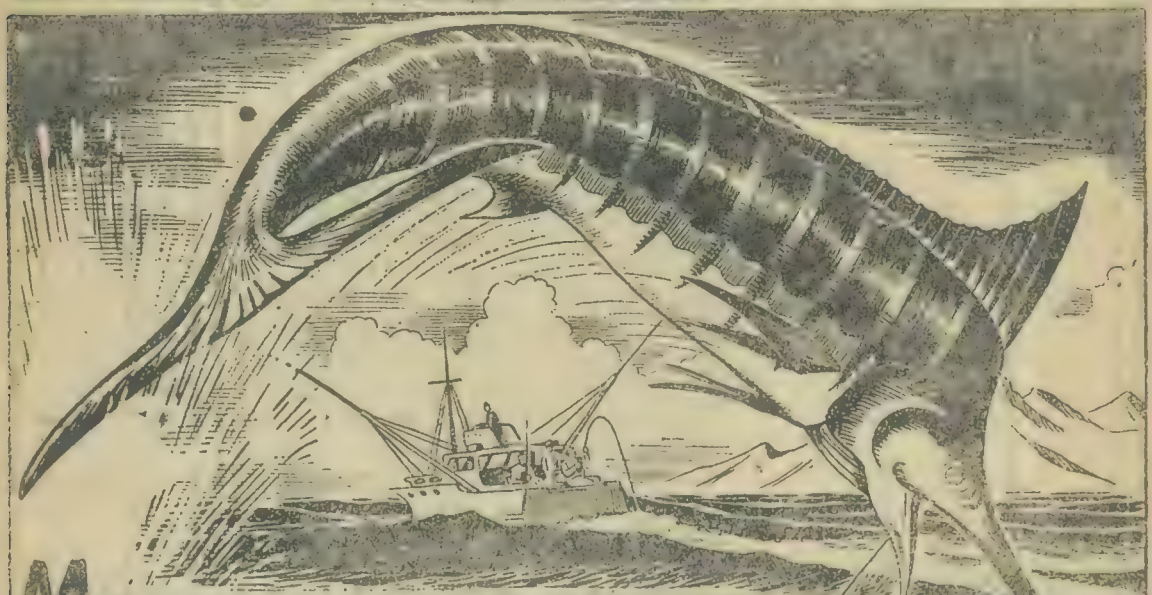

MEŞHUR KOVBOY ROMANLARI YAZARI ZANE GREY, TAM BİR MEVSİM BOŞU BOŞUNA DEV KILIÇ BALIĞI AVLAMAK İÇİN UĞRAŞMIŞTI. NİHAYET BİR GÜN BİR KILIÇ BALIĞI YAKALAMAĞA MUVAFFAK OLDU. 12 KİŞİNİN YARDIMIYLA TUTULAN BALIK TAM 500 KİLO AĞIRLIĞINDA, 4,5 METRE UZUNLUĞUNDAYDI. 1930 YILINDA TUTULAN BU BALIK OLTAYLA TUTULANLARIN EN BÜYÜĞÜYDÜ...

UÇAN BULUT ADINDA KIZILDERİLİ BİR KIZ PATİNAJ ŞAMPİYONU OLMUŞTU.

GEÇEN ASIRDA BİR İNGİLİZ BÖYLE BİR ARABA DÜŞÜNDÜ. SADECE DÜŞÜNDÜ.. O KADAR...

Dünyanın 4 Köşesinden

MİLYONLARCA İNSANA HİZMET EDEN METRO'LAR

Bugün artık, dünyanın muhtelif yerlerinde, hergün, milyonlarca insan iş yerlerine metro denen bir çeşit yeraltı trenleri ile gidip gelmektedirler. Bu metroların küçüğü, bizim memleketimizde de vardır ve İstanbul'un Karaköy denilen mıntakası ile Beyoğlu'nun başlangıç noktasını birbirine bağlar. Biz buna sadece «tünel» demekle yetiniyoruz.

İlk metro, 98 yıl kadar önce, İngiltere'nin başkenti olan Londra'da işlemeğe başlanmıştır. Bugün ise Londra'dan başka dünyanın belli başlı büyük şehirlerinde insanlara en falza hizmet eden bu metrolardır.

Bazı metrolar çok büyük olup, 1500 kişi almaktadı. Metro istasyonlarında üç beş saniye ara ile muhtelif yönlere hareket eden metrolara rastlamak mümkündür ve bunlar geceli gündüzlü hiç durmadan çalışmaktadırlar.

Bu gibi işlerle meşgul olan bir Amerikan firması çok yakın bir tarihte atomla işleyen metroların da günlük hayatımıza gireceğini, hattâ ilerde aralarında deniz bulunan kıtaların yine bu metrolarla birbirlerine bağlanacaklarını açıklamıştır.

TARİH YAPRAKLARI

Bükreş Muahedesi

28 Mayıs 1812'de Rusya ile Osmanlı Hükûmeti arasında Bükreş Muahedesi yapılmıştı. Beşbuçuk sene kadar süren bir Osmanlı-Rus savaşından sonra Sırbistan'a yarı egemenlik veren ve Tuna dolaylarında bazı bölgelerin elimizden çıkmasına sebep olan bu anlaşma yapılmıştı.

İstanbul'un Fethi

29 Mayıs 1453'te İstanbul çetin bir çarpışma ve kuşatmadan sonra İkinci Mehmed'in eline geçmiş, böylece Ortaçağ tarihi kapanmış ve Doğu Roma İmparatorluğu yıkılmıştı.

Hatay'ın İstiklâli

Fransızların işgali altında bulunan Hatay, uzun siyasal uğraşmalardan sonra 29 Mayıs 1937'de bağımsız bir devlet haline gelmişti.

Abdülaziz'in tahttan indirilmesi

Osmanlı hükümdarlarının 32. si olan Sultan Abdülaziz, keyfi idaresi ve lüzumsuz para sarfı gibi yolsuzlukları yüzünden tahttan indirildi. Çok güçlü kuvvetli ve pehlivan bir hükümdardı. Zamanında donanmaya çok hizmet etmiştir.

Atalarımızın kuyruğu olduğuna dair herhangi bir alâmet var mıdır?

Belkemiğinin sonunda herkesin fazladan birkaç omuru vardır. Hareketsiz olmalarına ve tek kemik halinde büyümüş olmalarına rağmen, bu omurların aşağı hayvanlardaki gibi adaleleri vardır. Bazı bebekler ise bu kemikleri ve bunlara bağlı adaleleri kuyruk gibi vücuttan dışarı fırlamış vaziyette doğmaktadırlar. Esasen bu küçük kemikler grupunun durumu ile aşağı hayvanların kuyruklarının durumu aynıdır. İnsanlarda bu kemiklerin bariz bir faydası yoktur; âlimler ise bunların, insanlara, bazı uzak atalarından miras kaldığını sanmaktadırlar.

Telefonda nasıl konuşulur?

Bazı kimseler telefında pek hızlı konuşurlar. Bunun sebebi de seslerini kilometrelerce uzaktaki arkadaşlarına iyi duyurmak istemeleri içindir. Bunlar, nekadar hızlı konuşurlarsa sesleri o kadar iyi anlaşılacak sanırlar. Halbuki hakikat bunun tam aksidir. Telefonda sesimiz elektrik dalgaları haline girer. Ve bu dalgalar karşımızdakinin kulağına gider. Eğer hızlı konuşursak bu dalgalar birbirine karışır, Karşımızdaki, sözlerimizi anlayamaz. Onun için telefonda daima tane tane ve yavaş yavaş konuşmalıyız.

EĞLENCE BULMACA

NİÇİN SUSMUŞ?

— Bugün öğretmenini gördüm; tarih dersinde hiç ağzını açmamışsın.

— Kabahat sende anneciğim. Sen bana büyükler konuşurken küçükler susmalı dememiş miydin?

TARİH DERSİNDE

— II. Dünya Harbi ne zaman başlamış?

— Ağabeyimin doğduğu sene!

REÇEL KAVANOZU

— Anneciğim salonun camını kırdım.

— Doğru söylediğin için seni affediyorum.

— Mademki affediyorsun reçel kavanozunu kırdığımı da söyliyeyim bari...

AFERİN

— Aferin oğlum, gözüme çok girdin, hendeğe düşen kardeşini kurtarmışsın...

— Nasıl kurtarmam bilyelerim onun cebinde idi.

Bilin Bakalım?

Vaktiyle, yani paranın çok kıymetli olduğu bir zamanda, üç arkadaş hamama gitmişler. Bunlardan biri çıkarken hamamcıya:

— Kaç para vereyim? diye sormuş.

Hamamcı cevap vermiş:

— Şu çekmeceyi aç. İçinde nekadar para varsa okadar para da sen koy. Sonra 20 lira al, git!

Adam hamamcının dediğini yapıp gitmiş. İkinci müşteri gelip sormuş:

— Kaç para vereyim?

Hamamcı ona da aynı şeyi söylemiş. O da denileni yapıp gitmiş. Sıra üçüncü müşteriye gelmiş. Hamamcı ona da aynı şeyi söylemiş. O da denileni yapmış, gitmiş. Onlar gidince hamamcı çekmeceyi açmış. Bir de bakmış ki içinde hiç para yok.

Acaba ilkönce çekmecede kaç para vardı?

Bu bulmacayı çözemezseniz karşı sayfaya bakınız.

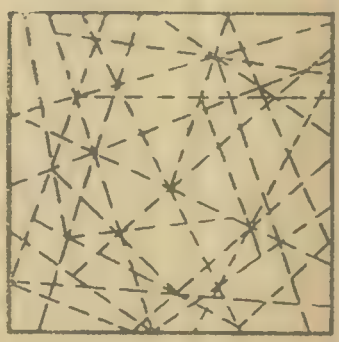

Bu çizgilerin arasında muntazam bir beşgen bulabilir misiniz?

(Halli karşı sayfada)

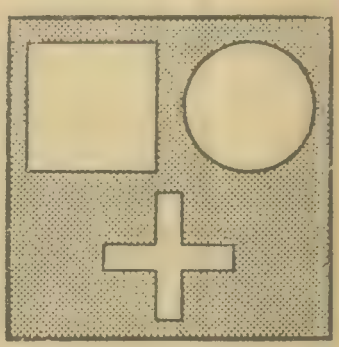

Resimde gördüğünüz kare şeklindeki tahtanın ortasında biri daire, biri kare ve biri de artı şeklinde delikler açılmış. Şimdi siz bu üç delikten geçebilecek bir tahta parçası meydana getirebilir misiniz?

(Halli karşı sayfada)

AMÂ DİLENCİ

Bir adam, âmâ dilenciye sadaka verirken parayı yere düşürdü. Dilenci eliyle yerden parayı alınca, adam hayretle:

— Ben seni âmâ sanıyordum, dedim.

Dilenci güldü:

— Asıl âmâ arkadaşım. Bu gün biraz rahatsız olduğu için yerine ben geldim.

BABA NASİHATI

— Yavrum, bu dünyada insanın hayatını alnının teriyle kazanması kadar büyük bir zevk yoktur.

— İyi ama babacığım, bütün malımızın, mülkümüzün büyükbabamdan kaldığını, senin de o hazır malı yediğini söylüyorlar.

— Canım, ben sana babamdan dinlediğim nasihatları tekrar ediyorum.

NİÇİN ÜZÜLÜYORMUŞ

İki kardeş bir odada yatarlardı. O sabah Ayşe uyandığında kardeşi Ali'yi yatağının içinde oturmuş düşünür buldu:

— Neye öyle mahzun oturuyorsun?

— Rüyamda Ankara'ya gittim...

— Ne var bunda peki?

— Yalnız orada amcamı göremedim. Buna üzülüyorum.

DALGIN ÖĞRETMENLE ÖĞRENCİSİ

Öğretmen de dalgındı, öğrenci de. Tarih dersindeydiler. Öğretmen:

— Söyle bakalım Mehmet, dedi. Hangi yılda hangi kral tahta çıktı?

Mehmet, hiç düşünmeden cevap verdi:

— Filân yılda, filân kral, falan memlekette tahta çıktı öğretmenim.

— Aferin Ahmet!

■

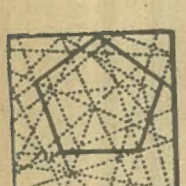

Karşı sayfadaki şekil bulmacasının halli.

Karşı sayfadaki şekil bulmacasının halli.

ÇOCUK HAFTASI

EN İYİ ÇOCUK MECMUASI

SAYI: 53 CİLT: 4

3 HAZİRAN 1959

Sahibi ve yazı işlerini fiilen idare eden :

CELÂL DEMİRAY

Hazırlayan :

OĞUZ ÖZDEŞ

Yayınlayan :

TÜRKİYE YAYINEVİ

Ankara Caddesi No. 36

İstanbul

Telefon : 22 37 14

Basıldığı yer :

TÜRKİYE BASIMEVİ

Klişe: Türkiye Klişe Atölyesi

Sayısı : 75 kuruş. Yıllık Abonesi (52 sayı) 39, altı aylığı 19,5 lira. Dış ülkelerdeki abonelerden 5 lira fazla ücret alınır.

İlânın santimi sekiz liradır.

ÇİL TAVUK

— Yumurta mı tavuktan tavuk mu yumurtadan çıkar?

— Bu akşam bizim çil tavuğa sorayım da yarın cevap veririm öğretmenim.

■

KARŞI SAYFADAKİ BİLİN BAKALIM'IN ÇÖZÜMÜ

a — Üçüncü müşteri çekmeceden 20 para almış ve çekmecede hiç para kalmamıştı. Öyle ise 20 para alınmadan önce çekmecede 20 para varmış. Bunun yarısını üçüncü müşteri koyduğuna göre bu adam çekmecede 10 para bulmuş oluyor.

b — İkinci müşteri çekmecede 10 para bıraktığına ve o da çekmeceden 20 para aldığına göre kendi koyduğu para ile çekmecede 30 para vardı demektir. Bu 30 paranın yarısını da o koyduğu için çekmecede birinciden kalma 15 para vardı demektir.

c — Çekmecede birinci müşteriden 15 para kalmıştı. Şu halde birinci müşteri çekmeceden 20 para almadan önce orada 35 para vardı. Bunun yarısını da kendisi koyduğundan başlangıçta çekmecede 35÷2 = 17.5 para varmış.

	1	2	3	4	5	6	7	8	9
1	A	R	A	P	■	D	I	S	I
2	L	■	K	A	S	N	D	■	K
3	A	Z	■	C	I	N	■	N	İ
4	C	■	S	A	N	A	K	■	L
5	A	■	A	■	E	■	A	■	C
6	K	■	T	A	N	A	■	A	K
7	■	Y	A	R	■	D	A	N	■
8	M	A	N	A	■	I	R	A	K
9	■	Y	A	L	A	M	A	K	■

SOLDAN SAĞA:

1 — Bir cins insan ırkı, erkek değil. 2 — Et satıcısı. 3 — Çok değil, bir büyük ülke, bir nota. 4 — Bir kap. 5 — Avuç içi, bir erkek adı. 6 — Eksik değil. 7 — Tanrı. 8 — Anlam, uzak. 9 — Dille sıvazlamak.

YUKARDAN AŞAĞI:

1 — Borcun tersi. 2 — Oku fırlatan. 3 — Beyaz, bir deniz taşıtı. 4 — Pantalon eteği, Asya'da bir göl. 5 — Film oynatılan yer. 6 — İnek yavrusu, yürüyüş ölçüsü. 7 — Kalın sicim, gemi odası. 8 — Tersinden okunursa damarda bulunan. 9 — Fikirde ayrılık yaratma.

	1	2	3	4	5	6	7	8	9
1	Y	■	Ş	A	H	A	N	■	S
2	E	V	■	Y	A	Z	■	S	U
3	L	■	Ç	A	R	I	K	■	Ç
4	■	H	A	K	İ	K	A	T	■
5	Y	E	M	■	T	■	R	A	F
6	A	■	A	C	A	B	A	■	A
7	K	U	Ş	■	■	■	G	Ö	K
8	I	■	I	M	■	Z	Ö	■	A
9	T	A	R	I	■	A	Z	O	T

Geçen Haftaki Bulmacanın Halli

■

COĞRAFYA DERSİNDE

Öğretmen sordu:

— Bugün hava niçin birdenbire soğudu Aktan?

Aktan derhal cevap verdi:

— Kuzey rüzgârı esmeye başladı da ondan öğretmenim.

— Aferin Aktan! Bu rüzgâr daima soğuk mu eser?

— Evet öğretmenim. Kuzey rüzgârı ne taraftan eserse essin, daima soğuktur.

MUSİKİ BİLGİLERİ

Schuman kimdir?

Dokuz yaşından itibaren ciddî bir şekilde piyano çalışmaya başlamış, sanat dünyasına ölmez eserler bırakmıştır.

1810 yılında doğan Robert Schuman bir kitapçının oğludur. Müzik çalışmaları ile beraber Leipzig üniversitesine de devam etmiş, felsefe doktoru olmuştur. Yüksek kültürlü bir Alman bestecisidir. Mükemmel piyano virtüozü olmak için çalıştığı halde parmağının sakatlanmam sebebile bu tarz çalışmadan vazgeçmiştir. Daha sonraları bütün çalışmalarını besteciliğe vererek senfoniler, piyano eserleri, liedler ve bir opera yazmıştır. Otuz yaşlarında iken aklını kaybetmiş, kendini Ren nehrine atmıştır. 1850 yılının yirmi dokuz temmuzunda ölmüştür.

Anahtarların portede yazılış yerleri nereleridir?

Sol anahtarı portenin birinci ve ikinci çizgilerine yazılır. Fakat bugün kullandığımız sol anahtarı ikinci çizgiye yazılandır. O çizgiye sol ismi verilir.

Do anahtarları portenin birinci, ikinci, üçüncü, dördüncü çizgilerine yazılır. Bunlardan en çok üçüncü ve dördüncü çizgiye yazılan Do anahtarları kullanılır.

Fa anahtarı da portenin üçüncü ve dördüncü çizgilerine yazılır. Fakat en çok dördüncü çizgiye yazılan Fa anahtarı kullanılır.

Anahtarlar bulundukları çizgilere kendi isimlerini verirler.

Nuri Sami KORAL

MİNİK HİKÂYE:

ÇORBA

Ayten yüzünü buruşturarak elindeki kaşığı sofraya bırakırken:

— Bu çorba hiçbir şeye benzememiş, yemiyeceğim! dedi.

Annesi hiç istifini bozmadan:

— Peki kızım, akşama sana daha iyisini yaparım! diye karşılık verdi.

Yemekten sonra yanına Ayteni de alarak tarlaya gitti. Küçük kız güneş batıncaya kadar annesine yardım etti. Patatesleri bir kenara topladı, üzerindeki toprakları temizledi, sonra çuvallara doldurdu.

Eve döndükleri zaman annesi akşam yemeği için sofrayı hazırladı ve tekrar çorbayı ortaya koydu. Ayten çorbanın tadına baktı ve gayet memnun:

— Oh, dedi. Eline sağlık anne! Bu çok lezzetli olmuş.

Karnı çok acıkmış olduğundan annesinin tabağına koyduğu çorbanın hepsini içti, bitirdi.

Yemek bittikten sonra annesi gülümseyerek Ayten'e döndü:

— Kızım, şimdi iştahla içtiğin çorba öğleyin beğenmeyip bıraktığın çorbadır. Yalnız arada şu fark var: Şimdi içtiğin çorba öğleden sonra çalışıp bunu hakettiğin için sana tatlı geldi. Eğer insan çalışıp haketmezse yediği en iyi yemekler bile kendisine lezzetsiz gelir.

MERAK ETMEYİN!

Yıkanır Mavi Parker QUİNK Mürekkebi

LEKELERİ ÇIKAR!

Böyle bir kaza herkesin başına gelebilir... yıkanır mavi Parker Quink mürekkebi üzüntüye mahal vermez. Sabun ve ılık su, kumaş veya ellerdeki lekeleri sürat ve kolaylıkla çıkarır. Üstelik Parker Quink mürekkebi kaleminizi temizleyen ve koruyan sihirli SOLV - X maddesini ihtiva eder.

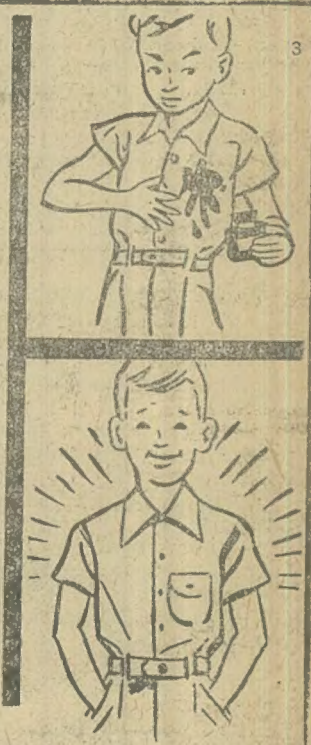

YIKANIR MAVİ

Parker Quink

SOLV-X ihtiva eden yegâne mürekkep

YAMAN İZCİ İLE KABASAKAL AMCA

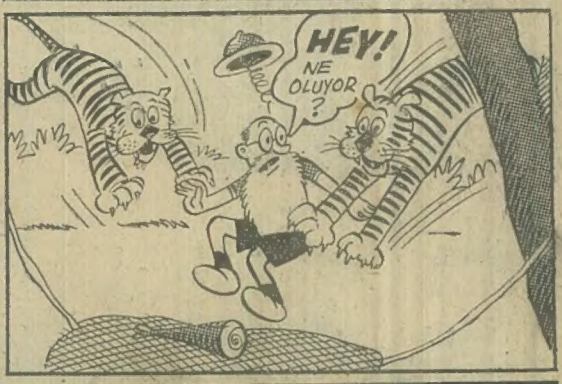

KABASAKAL AMCA AĞIN İÇİNDE ET KAVGASI YAPAN İKİ KAPLANIN ARASINDA KALMIŞTI...

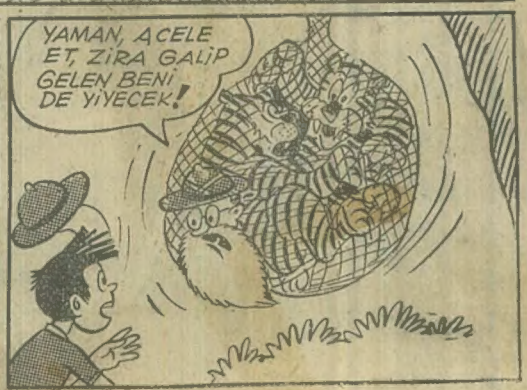

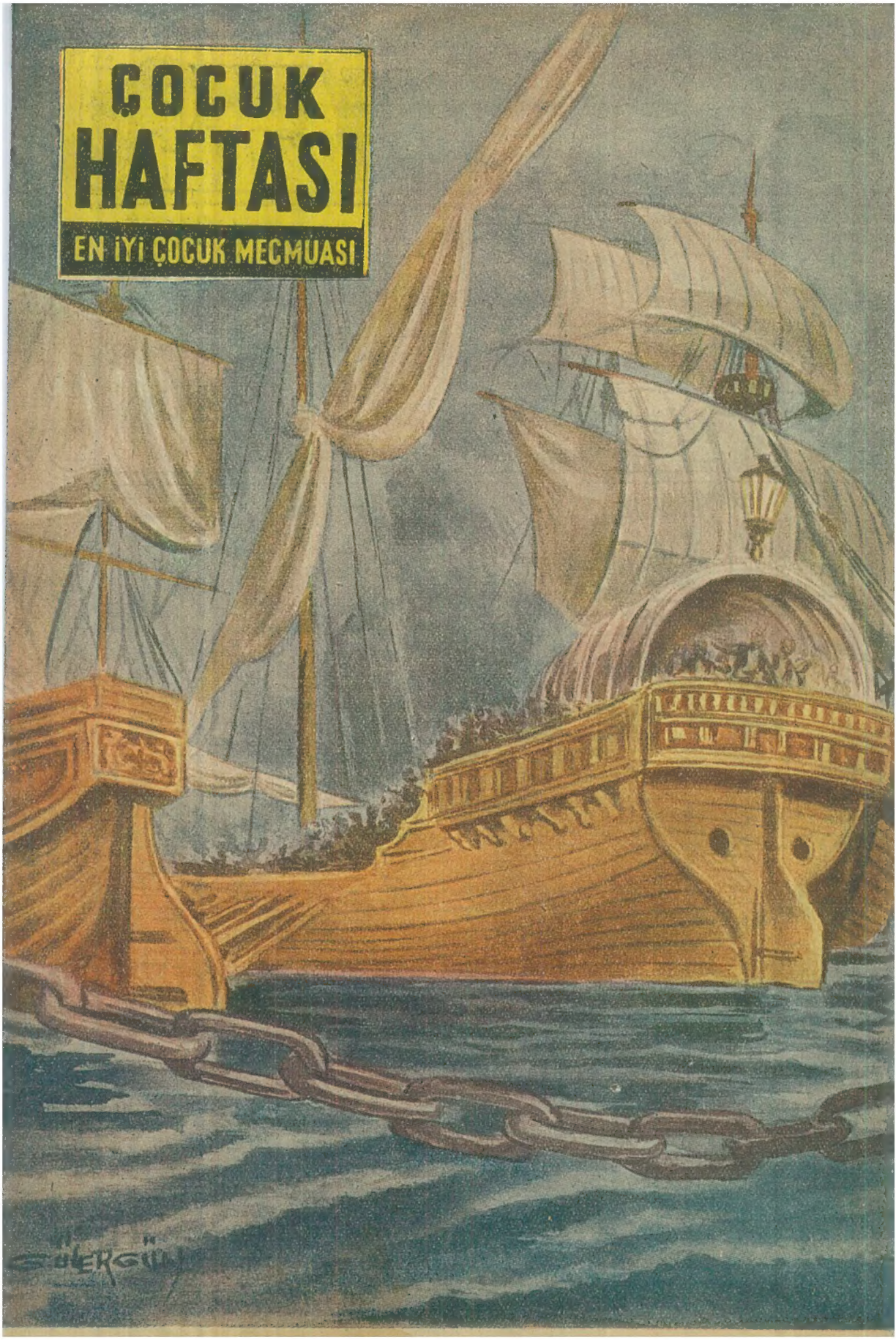
ÇOCUK
HAFTASI
EN İYİ ÇOCUK MECMUASI